

መስከረም 2012

የፕሮግራም ኢንሰፔክሽን

መረጃ ማሰባሰቢያ

ቼክ ሊስት

በአዲስ አበባ ከተማ አስተዳደር

የትምህርትና ስልጠና ጥራትና

ሙያ ብቃት ማራጋገጫ

ባለስልጣን

መስከረም 2012

መግቢያ

ትምህርትና ስልጠና ለሀገር ኢኮኖሚያዊና ማህበራዊ ዕድገት የሚጠበቅበትን ድርሻ መወጣት ይችላል ዘንድ በየደረጃው የሚሰጠው ትምህርት ጥራቱን የጠበቀ መሆን ይገባዋል። በአጠቃላይ ትምህርት በኩል ያሉበትን የትምህርት ጥራት ችግሮች ለማስወገድና ጥራቱንም አስተማማኝ ደረጃ ላይ ለማድረስ እንደ ሀገር ስድስት መርሀ ግብሮች ያሉት የአጠቃላይ ትምህርት ጥራት ማረጋገጫ ፓኬጅ ተዘጋጅቶ ከ1999 ዓ.ም ጀምሮ ተግባራዊ ሆኗል።

በአዲስ አበባ ከተማ አስተዳደር የትምህርትና ስልጠና ጥራትና ሙያ ብቃት ማረጋገጫ ባለስልጣና ከተሰጡት ተግባራት መካከል ፓኬጁ ባካተታቸው ፕሮግራሞች ላይ ይህ የኢንሰፔክሽን አይነት ትኩረት የሚያደርገው በትምህርት ጥራት ማረጋገጫ ፓኬጅ ስድስቱ ፕሮግራሞች ማለትም የመምህራን ልማት (Teacher Development Program, TDP)፣ የሥርዓተ ትምህርት፣ መጻሕፍትና ምዘና (Curriculum, Textbooks and Assessment, CTA)፣ የትምህርት ቤት መሻሻል (School Improvement Program, SIP)፣ የትምህርት አመራርና አስተዳደር (Management and Administration Program, MAP)፣ የኢንፎርሜሽን ኮሙኒኬሽን ቴክኖሎጂ (Information and Communication Technology Program)፣ የሥነ ሌቦና ሥነ ምግባር መርሀ ግብር (Civic and Ethical Education) የሚገኙበት የአፈጻጸም ደረጃ ለመለየት የፕሮግራም ኢንሰፔክሽን መስራት እና በፕሮግራሙ አፈጻጸም ላይ የሚታዩ ጠንካራ እና መሻሻል የሚገባቸው አፈጻጸሞችን በመለየት ለሚመለከተው አካል ግብረ መልስ መስጠት እና መሻሻል ያለባቸው ጉዳዮች ላይ ከሚመለከታቸው ባለድርሻ አካል ጋር በመምከር የሚሻሻሉበት መንገድ ስልት መቀየስ ያስፈልጋል።

በመሆኑም ይህ የመረጃ ማሰባሰቢያ ቼክሊስት (የፕሮግራም ኢንሰፔክሽን ቼክሊስት) በትምህርት ጥራት ማረጋገጫ ፕሮግራሞች ትግበራ ወይም ግብ ስኬት የሚያሳዩ አስፈላጊ መረጃዎችን ለመሰብሰብ (ተማሪን፣ መ/ራንን፣ አመራሮችን፣ ከት/ቢሮና ከ/ከተማ ት/ጽ/ቤት በማወያየት) በሚያግዝ መልኩ ተዘጋጅቷል።

በአዲስ አበባ ከተማ አስተዳደር የትምህርትና ስልጠና ጥራትና ሙያ ብቃት ማራጋገጫ ባለስልጣን የፕሮግራም ኢንሰፔክሽን መረጃ ማሰባሰቢያ

ቼክ ሊስት

I. የትምህርት ቤት መሻሻል መርሀግብር

1. የትምህርት ቤት ባለድርሻዎችን ባሳተፈ መልኩ ስትራቴጅክ እቅድ ስለመዘጋጀቱ እና ከስትራቴጅካዊ እቅዱ ላይ የተቀዳ አመታዊ እቅድ ስለመኖሩ _____

2. በትምህርት ቤቱ ለደረጃው የሚመጥኑ ር/መምህራን እና መምህራን መኖራቸው _____

3. ት/ቤቱ ምቹ እና የማያሰጋ ለተማሪዎች ስነምግባር እና ውጤት አስተዋጾ የሚያደርጉ ስለመሆኑ

3.1 የተማሪ መጸሀፍ፣ የተማሪ መማሪያ ክፍል፣ የተማሪ መምህር፣ የተማሪ መጻዳጃ ቤት እና የተማሪ ውሀ ጡት ጥምርታ በስታንዳርዱ መሰረት ስለመሆኑ _____

3.2 ለሴት እና ልዩ ፍላጎት ላላቸው ተማሪዎች የሚደረግ ልዩ ድጋፍ ስለመኖሩ _____

3.3 ትምህርት ቤቱ ከአዋኪ ነገሮች(ከዋና መንገድ፣ ጫት ቤት፣ ሺዲዮ ቤት፣ መጠጥ ቤት) የራቀ ስለመሆኑ _____

4. የትምህርት ግበአቶች በተፈለገው መጠን እና ጥራት ተሟልተው ስለመገኘታቸው

4.1 ትምህርት ቤቱ የሰው እና የገንዘብ ሀብት አጠቃቀም ዘርግቶ ተግባራዊ ስለማድረጉ _____

4.2 ቅድሚያ የሚሰጣቸውን ተግባራት በመለየት የበጀት የተደገፈ ዕቅድ ስለማቀዱ _____

4.3 የአገልግሎት መስጫ ክፍሎች(ቤተ መከራ፣ ቤተ መጻሕፍት፣ የትምህርት ማበልጸጊያ ማዕከል፣ ICT እና የመሳሰሉት) በግብአት የተሟሉ ስለመሆናቸው _____

5. የተማሪዎችን ውጤት እና ስነምግባር ማእከል በማድረግ የመማር ማስተማር ተግባሩን የሚመራ አመራር መኖሩ

5.1 የተማሪዎችን ውጤት ማእከል ያደረገ የጋራ ራዕይ ቀርጾ ከትምህርት ቤቱ ማህበረሰብ ጋር በመተባበር ወደ ራዕዩ ለመድረስ እንቅስቃሴ የሚያደርግ ስለመሆኑ _____

5.2 ወላጆችን እና ህብረተሰቡን ለትምህርት ስራ ባለቤትነት መንፈስ እንዲኖራቸው የመቀስቀስ እና የማስተባበር ስራ በውጤታማነት የሚሰራ ስለመሆኑ _____

5.3 በተማሪዎች ውጤት ሁሉም ባለድርሻዎች (መምህራን፣ ወላጆች፣ ህብረተሰብ፣ የአመራር አካላት) ተጠያቂ መሆናቸውን ተቀብለው እንዲሰሩ ስልት ስለመቀየሱ እና ስለመተግበሩ _____

II. የመምህራን ልማት መርሀግብር

1. ሙያዊ ብቃት እና አቅምን የሚያጎለብት የስራ ላይ ሰልጠና ተግባራዊ ስለመሆኑ _____

2. በአካዳሚክ ችሎታቸው እና በሙያዊ ክህሎታቸው የተሟላ ስብዕና ያላቸው መምህራን ስለመኖራቸው

2.1 መምህራን የሚያስተምሩትን ትምህርት አቅደው እና በቂ ዝግጅት አድርገው ስለማስተማራቸው _____

2.2 መምህራን ተማሪዎች በቂ እውቀት እና ክህሎት ማገኘታቸውን ለማረጋገጥ ተከታታይ ምዘናና ስለማድረጋቸው እና ወቅታዊ ግብረ መልስ ስለመስጠታቸው

2.3 መምህራን በተማሪዎች መካከል ያለውን የልዩ ፍላጎት፣ የጾታ እና የችሎታ ልዩነትን በመረዳት ስለማስተማራቸው

2.4 መምህራን ከዘመናዊ ስነ ዘዴዎች ጋር በመተዋወቅ በክፍል ውስጥ የሚሰጠውን ትምህርት ከአካባቢ ጋር በማገናዘብ ህይወት እንዲኖረው በማድረግ ትምህርቱን ስለመስጠታቸው

2.5 መምህራን የትምህርት ፖሊሲውን እንዲሁም በትምህርት ስረአቱን ለማስፈጸም የተዘጋጁ ስትራቴጂዎችን እና ፕሮግራሞችን አውቀውና ተረድተው ስለመተግበራቸው

III. የሥርዓተ ትምህርት፣ መጻሕፍትና ምዘና መርሀግብር

1. በት/ቤቱ የመጻሕፍ ግምገማ ስለመደረጉ እና ለሚመለከተው አካል ስለመላኩ

2. በት/ቤቱ ተማሪ ተኮር የማስተማሪያ መማሪያ ዘዴ እና ተከታታይ ምዘና ተግባራዊ ስለመደረጉ

3. ስረዐተ ትምህርቱ የታለመለትን ግብ መምታቱን ለማረጋገጥ በትምህርት ቤቱ የተዘረጋ የክትትል ድጋፍና ግምገማ ስረአት ስለመዘርጋቱ

-
-
4. ለስረዓተ ትምህርት መሳሪያዎች (መርሀ ትምህርት፣ መጻሕፍት፣ የመምህሩ መምሪያ፣ ማጣቀሻ መጻሕፍት፣ የትምህርት መርጃ መሳሪያዎች) ስለመኖራቸው እና ተግባራዊ ስለመደረጋቸው
-
-
-

IV. የሥነ ዜጋና ሥነ ምግባር መርሀግብር

1. ትምህርቱን የሚሰጡ የሰለጠኑ መምህራን ስለመኖራቸው
-
-
-

2. በት/ቤቱ በቂ የማስተማሪያ እና የማጣቀሻ መጻሕፍት ስለመኖራቸው
-
-
-

3. ተማሪዎች የስነ ዜጋ እና ሰነድ ስነ ምግባር ትምህርት በመመማራቸው የባህሪ ለውጥ ስለማስመዘገባቸው

- 3.1 ተማሪዎች በትምህርት ቤታቸው ፣በክፍላቸው በሚወጡ ህጎች እና ደንቦች ተገዥ ስለመሆናቸው
-
-
-

- 3.2 ተማሪዎች እርስ በርሳቸው ስለመከባበራቸው፣ስለመደማመጣቸው እና መቻቻል ባህል ስለማዳበራቸው ስለመሆናቸው
-
-
-

- 3.3 ተማሪዎች ለት/ቤቱ ተገቢውን አክብሮት ስለመስጠታቸው ስለመሆናቸው
-
-
-

V. የኢንፎርሜሽን ኮሙኒኬሽን ቴክኖሎጂ

1. ትምህርት ቤቱ ቴክኖሎጂ ለመጠቀም የሚያስችሉ ግብአቶች (ራዲዮ፣ኮምፒውተር፣ ኢንተርኔት፣ ፕላዝማ ወ.ዘ.ተ.) ስለመሟላታቸው እና የት/ቤቱ ማህበረሰብ የሚጠቀሙበት ሁኔታ ስለመመቻቸቱ _____

2. ቴክኖሎጂውን በቀጥታ ለሚጠቀሙ መምህራን እና ሌሎች የትምህርት ባለሙያዎች ስለ ቴክኖሎጂ ምንነት እና አስፈላጊነት በቂ ግንዛቤ ማስጨበጫ ሰልጠና ስለመሰጠቱ _____

3. በት/ቤቱ በAudio visual መሳሪያዎች በመታገዝ ትምህርት ስለመሰጠቱ _____

4. በትምህርት ቤቱ የሰለጠነ የICT ባለሙያ ስለመኖሩ _____

VI. የትምህርት አመራርና አስተዳደር

1. ለአደረጃጀቶች ግልጽ ሀላፊነት እና የስራ ድርሻ ተሰጥቷቸው የትምህርት ቤቱን ግብ ማሳካት በሚችሉ መልኩ ስለመቋቋማቸው _____

2. የትምህርት ቤቱ ግብ፣ተልኮ እና ራዕይ ለማስፈጸም የትምህርት ቤቱ ማህበረሰብ በመናበብ እና በመግባባት ተግባራትን ስለመፈጸማቸው _____

3. የስራ አመራር ሂደቶች በግልጽኝነት እና በተጠያቂነት መርህ የሚከናወኑ ስለመሆናቸው እና የትምህርት ቤቱ ማህበረሰብ በውሳኔ አሰጣጥ ላይ ጉልህ ተሳትፎ ስለማድረጋቸው _____

በትምህርት ቤቱ አፈጻጸም የታዩ ጠንካራ ጎኖች:- _____

መሻሻል የሚገባቸው ጉዳዮች _____

የኢንሰፔክተሮች አጠቃላይ አስተያየት _____

የት/ቤቱ ር/መምህር አስተያየት _____

ፕሮገረራም ኢንሰፔክሽን ያካሄዱት ኢንሰፔክተሮች

1. ስም: _____ ፊርማ _____ ቀን _____

2. ስም: _____ ፊርማ _____ ቀን _____

የት/ቤቱ ማህተም

አባሪ

ኢንሰፔክተሮች ለኢንሰፔክሽን ስራ የሚጠቀሙባቸው ልዩ ልዩ ሰነዶች

1. የኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፑብሊክ መንግሥት የስርዓተ ትምህርት ማዕቀፍ
2. የኢንሰፔክሽን ስታንደርድ እና የኢንሰፔክሽን ማዕቀፍ መመሪያ
3. የባለስልጣን መ/ቤቱ መመሪያዎችና ደንቦች
 - 3.1 የግል ትምህርት ቤቶች አዋጅ
 - 3.2 የእውቅናና እድሳት ፈቃድ ስታንደርድ
4. በት/ቢሮ የተዘጋጁ መመሪያዎች፣ ደንቦች እና ሰርኩላር ደብዳቤዎች
 - 4.1 በት/ቤት መከበር የሚገባቸው በዓላት በተመለከተ የተዘጋጀ ሰርኩላር፤
 - 4.2 የተጓዳኝ ትምህርትና ክበባት አደረጃጀት ማንዋል፤
 - 4.3 የህጻናት መብቶች ኮንቬንሽን መመሪያ
 - 4.4 የልዩ ፍላጎት ትምህርት ተቋማት መመሪያ
 - 4.5 GENDER STRATEGY
 - 4.6 National Girls' Education Strategy
 - 4.7 የልዩ ፍላጎት/አካቶ ትምህርት ስትራቴጂ
 - 4.8 ስለ ግል ትምህርት ቤት ተቋሞች ፈቃድ አሰጣጥና ቅጥር የወጣ የሚኒስትሮች ምክር ቤት ደንብ ደንብ ቁጥር 206/1987 ዓ.ም
 - 4.9 ስለ አሰሪና ሠራተኛ ጉዳይ የወጣ አዋጅ